

Anexa 1

1.1. MODUL DE UTILIZARE A INSTRUMENTULUI DE AUTOEVALUARE

Instrumentul de autoevaluare acoperă trei procese-cheie, în cadrul a patru secțiuni:

1. Evaluare și selecția candidaților în cadrul apelurilor de proiecte
  - ✓ foaia de lucru 1 „Evaluare și selecție” din foaia de calcul
2. Punerea în aplicare a proiectelor de către beneficiari, cu accent pe achizițiile publice și costurile cu forța de muncă
  - ✓ foaia de lucru 2 „Achiziții publice” din foaia de calcul
  - ✓ foaia de lucru 3 „Implementare și monitorizare” din foaia de calcul
3. Certificarea cheltuielilor de către coordonatorii de reformă și/sau investiții și plățile
  - ✓ foaia de lucru 4 „Certificare și plăți” din foaia de calcul.

Titlul coloanei	Orientări
Referința riscului	O referință unică a riscului. Literele se referă la secțiunea în care a fost identificat riscul (ES = Evaluare și selecție, IM = Implementare și monitorizare, CP = Certificare și plăți și AP = achiziții publice), iar numărul reprezintă referința de identificare secvențială.

Fiecare dintre cele trei secțiuni, conținând riscuri specifice care au fost numerotate este precedată de o pagină de însoțire unde sunt enumerate toate riscurile specifice relevante pentru secțiunea respectivă.

De asemenea, se recomandă coordonatorilor de reformă și/sau investiții să evalueze riscurile de fraudă în legătură cu contractele de achiziții publice pe care le gestionează în mod direct, de exemplu, în contextul asistenței tehnice (secțiunea 2 privind achizițiile publice). În cazul în care CRI nu efectuează nicio achiziție publică pentru care este necesară o evaluare a riscului de fraudă, secțiunea 2 nu trebuie să fie completată.

Pentru situația în care nu există buget aferent reformei/investiției din cadrul căreia face parte ținta/jalonul, și/sau nu s-au realizat achiziții publice, foaia de lucru 4 „Certificare și plăți” nu trebuie să fie completată.

Notă: Numai celulele galbene trebuie să fie completate de către echipa de autoevaluare.

DESCRIEREA RISCULUI

Pentru a veni în sprijinul echipei, în cadrul instrumentului a fost predefinit un anumit număr de riscuri. Toate riscurile predefinite trebuie să fie evaluate de echipă, dar, în cazul în care sunt identificate riscuri suplimentare, se pot adăuga mai multe rânduri.

Descrierea completă a riscului se regăsește fie pe pagina de însoțire, fie la rubrica riscului specific.

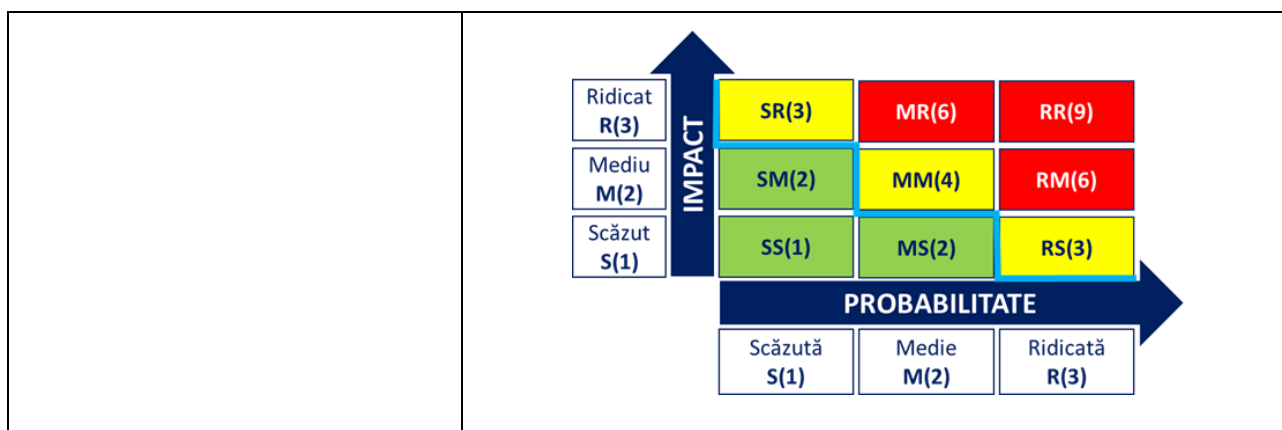
	Această celulă trebuie să fie completată doar pentru riscuri noi adăugate.
Titlul riscului	Această celulă trebuie să fie completată doar pentru riscuri noi adăugate.
Descrierea riscului	Această celulă trebuie să fie completată doar pentru riscuri noi adăugate.
Cine este implicat în risc?	<p>Aici sunt prezentate detalii privind organismele în cadrul cărora se află persoanele fizice sau actorii implicați în comiterea unei fraude, de exemplu, CRI, organismele de punere în aplicare, autoritatea de certificare, beneficiari, părți terțe.</p> <p>Această celulă trebuie să fie completată doar pentru riscuri noi adăugate.</p>
Este riscul intern (în cadrul CRI), extern sau un rezultat al coluziunii?	<p>Aici sunt prezentate detalii privind posibilitatea ca fraudă să fie internă (doar în cadrul autorității de management), externă (doar în unul dintre organismele externe ale autorității de management) sau un rezultat al coluziunii (implică una sau mai multe organisme).</p> <p>Această celulă trebuie să fie completată doar pentru riscuri noi adăugate.</p>

2. CELE CINCI ETAPE-CHEIE ALE AUTOEVALUĂRII

2.1. Riscul brut

Riscul brut se referă la nivelul de risc **înainte de a lua în considerare** efectul oricăror controale **existente sau planificate**. Cuantificarea riscului constă în mod normal într-o combinație dintre „**probabilitatea**” riscului – cât de probabilă este producerea evenimentului – și „**impactul**” riscului – ce consecințe, financiare și nefinanciare, va avea evenimentul. Pentru a asigura coerența evaluării, la determinarea probabilității ar trebui stabilit un **orizont de timp**, care, în cazul de față, ar trebui să fie perioada de programare de șapte ani.

Titlul coloanei	Orientări												
Impactul riscului (BRUT)	<p>Din meniul derulant, echipa de evaluare a riscurilor ar trebui să aleagă un scor de la 1 la 3 pentru impactul riscului, în funcție de impactul pe care l-ar avea riscul în caz de producere a evenimentului, în funcție de următoarele criterii:</p> <table><tr><th>Evaluare</th><th>Efect</th><th>Semnificație</th></tr><tr><td>1</td><td>Scăzut</td><td>Obiectivele planificate și activitățile în curs de desfășurare nu ar trebui să fie afectate sau ar trebui să fie afectate numai într-o mică măsură.</td></tr><tr><td>2</td><td>Mediu</td><td>Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar putea fi necesară alocarea de resurse suplimentare pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor.</td></tr><tr><td>3</td><td>Ridicat</td><td>Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar fi necesar să se aloce resurse suplimentare considerabile pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor acestor activități.</td></tr></table>	Evaluare	Efect	Semnificație	1	Scăzut	Obiectivele planificate și activitățile în curs de desfășurare nu ar trebui să fie afectate sau ar trebui să fie afectate numai într-o mică măsură.	2	Mediu	Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar putea fi necesară alocarea de resurse suplimentare pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor.	3	Ridicat	Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar fi necesar să se aloce resurse suplimentare considerabile pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor acestor activități.
Evaluare	Efect	Semnificație											
1	Scăzut	Obiectivele planificate și activitățile în curs de desfășurare nu ar trebui să fie afectate sau ar trebui să fie afectate numai într-o mică măsură.											
2	Mediu	Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar putea fi necesară alocarea de resurse suplimentare pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor.											
3	Ridicat	Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar fi necesar să se aloce resurse suplimentare considerabile pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor acestor activități.											
Probabilitatea riscului (BRUT)	<p>Din meniul derulant, echipa de evaluare a riscurilor ar trebui să aleagă un scor de la 1 la 3 pentru probabilitatea riscului, în funcție de probabilitatea ca riscul să apară în perioada de programare de șapte ani, în funcție de următoarele criterii:</p> <table><tr><th>Evaluare</th><th>Probabilitate</th><th>Semnificație</th></tr><tr><td>1</td><td>Scăzută</td><td>Este aproape egala cu zero sau foarte scăzută și există un număr foarte redus de cazuri anterioare.</td></tr><tr><td>2</td><td>Medie</td><td>Există anumite riscuri și au existat alte cazuri similare în trecut.</td></tr><tr><td>3</td><td>Ridicăta</td><td>Există un risc ridicat și au existat cazuri similare repetate și frecvente în trecut.</td></tr></table>	Evaluare	Probabilitate	Semnificație	1	Scăzută	Este aproape egala cu zero sau foarte scăzută și există un număr foarte redus de cazuri anterioare.	2	Medie	Există anumite riscuri și au existat alte cazuri similare în trecut.	3	Ridicăta	Există un risc ridicat și au existat cazuri similare repetate și frecvente în trecut.
Evaluare	Probabilitate	Semnificație											
1	Scăzută	Este aproape egala cu zero sau foarte scăzută și există un număr foarte redus de cazuri anterioare.											
2	Medie	Există anumite riscuri și au existat alte cazuri similare în trecut.											
3	Ridicăta	Există un risc ridicat și au existat cazuri similare repetate și frecvente în trecut.											
Scorul total al riscului (BRUT)	<p>Această celulă este calculată automat pe baza datelor privind impactul riscului și probabilitatea riscului. Riscul este clasificat în funcție de punctajul total:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 – 2 – Tolerabil (verde) 3– 4 – Semnificativ (galben) 6 – 9 – Critic (roșu)												

2.2. Controale de atenuare actuale

În cadrul instrumentului, a fost predefinit un anumit număr de controale preventive propuse. **Controalele respective sunt doar cu titlu de exemplu**; acestea pot fi eliminate de către echipa de evaluare în cazul în care anumite controale nu există și pot fi adăugate mai multe rânduri dacă există controale suplimentare care contracarează riscul identificat. **Este posibil ca un control alocat în prezent pentru un risc specific să fie relevant, de asemenea, pentru alte riscuri – în astfel de cazuri, controalele pot fi repetate de mai multe ori. În special, exercițiul poate fi facilitat printr-o simplă trimitere la controalele actuale, care sunt descrise și/sau enumerate, de exemplu, în descrierea sistemului de gestionare și control, procesele de afaceri și manuale.**

Titlul coloanei	Orientări
Referința controlului	O referință unică a controlului. Numerele au fost alocate secvențial pentru fiecare risc
Descrierea controlului	Această celulă trebuie să fie completată doar pentru riscuri noi adăugate.
Aveți dovezi privind funcționarea acestui control?	Din meniul vertical, echipa de evaluare a riscurilor ar trebui să indice „Da” sau „Nu” pentru a indica dacă dovezile privind funcționarea controlului sunt documentate. De exemplu, dovada aprobării este documentată printr-o semnătură, prin urmare, controlul este vizibil.
Verificați în mod regulat acest control?	Din meniul vertical, echipa de evaluare a riscurilor ar trebui să indice „Da” sau „Nu” pentru a indica dacă funcționarea controlului este verificată în mod regulat. Acest lucru ar putea fi verificat prin intermediul auditului intern sau extern sau al oricărui alt sistem de monitorizare.
Câtă încredere aveți în eficacitatea acestui control?	Parțial pe baza răspunsurilor la cele două întrebări anterioare, echipa de evaluare a riscurilor ar trebui să indice câtă încredere are în eficacitatea controlului în ceea ce privește reducerea riscului identificat (ridicăță, medie sau scăzută). În cazul în care controlul nu este sprijinit de dovezi sau nu a fost verificat, nivelul de încredere va fi scăzut. În cazul în care controlul nu este sprijinit de dovezi, atunci în mod clar acesta nu va putea fi verificat.

Efectul controalelor combinate asupra IMPACTULUI riscului, luând în considerare nivelurile de încredere.	Din meniul derulant, echipa de evaluare a riscurilor ar trebui să aleagă un scor de la -1 la -3 pentru a indica cât de mult consideră că a fost redus impactul riscului de controalele existente în prezent. Controalele care detectează fraudă reduc impactul fraudei, întrucât acestea arată că mecanismele de control intern funcționează.
Efectul controalelor combinate asupra PROBABILITĂȚII riscului, luând în considerare nivelurile de încredere.	Din meniul derulant, echipa de evaluare a riscurilor ar trebui să aleagă un scor de la -1 la -3 pentru a indica cât de mult consideră că a fost redusă probabilitatea riscului de controalele existente în prezent. Controalele care detectează fraudă reduc numai în mod indirect probabilitatea fraudei.

2.3 Riscul net

Riscul net se referă la nivelul de risc **după luarea în considerare** a efectului oricăror controale **existente** și a eficacității acestora, și anume situația așa cum se prezintă la momentul actual.

Titlul coloanei	Orientări												
Impactul riscului (NET)	Această celulă va fi calculată automat prin deducerea efectului controalelor de atenuare existente combinate din impactul riscului BRUT. Rezultatul ar trebui revizuit în funcție de următoarele criterii pentru a confirma că evaluarea este în continuare rezonabilă:												
	<table><tr><th>Evaluare</th><th>Efect</th><th>Semnificație</th></tr><tr><td>1</td><td>Scăzut</td><td>Obiectivele planificate și activitățile în curs de desfășurare nu ar trebui să fie afectate sau ar trebui să fie afectate numai într-o mică măsură.</td></tr><tr><td>2</td><td>Mediu</td><td>Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar putea fi necesară alocarea de resurse suplimentare pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor.</td></tr><tr><td>3</td><td>Ridicat</td><td>Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar fi necesar să se aloce resurse suplimentare considerabile pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor acestor activități.</td></tr></table>	Evaluare	Efect	Semnificație	1	Scăzut	Obiectivele planificate și activitățile în curs de desfășurare nu ar trebui să fie afectate sau ar trebui să fie afectate numai într-o mică măsură.	2	Mediu	Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar putea fi necesară alocarea de resurse suplimentare pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor.	3	Ridicat	Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar fi necesar să se aloce resurse suplimentare considerabile pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor acestor activități.
	Evaluare	Efect	Semnificație										
	1	Scăzut	Obiectivele planificate și activitățile în curs de desfășurare nu ar trebui să fie afectate sau ar trebui să fie afectate numai într-o mică măsură.										
2	Mediu	Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar putea fi necesară alocarea de resurse suplimentare pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor.											
3	Ridicat	Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar fi necesar să se aloce resurse suplimentare considerabile pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor acestor activități.											
Probabilitatea riscului (NET)	Această celulă va fi calculată în mod automat prin deducerea efectului controalelor de atenuare existente combinate din probabilitatea riscului BRUT. Rezultatul ar trebui revizuit în funcție de următoarele criterii pentru a confirma că evaluarea este în continuare rezonabilă:												
	<table><tr><th>Evaluare</th><th>Probabilitate</th><th>Semnificație</th></tr><tr><td>1</td><td>Scăzută</td><td>Este aproape egala cu zero sau foarte scăzută și există un număr foarte redus de cazuri anterioare.</td></tr><tr><td>2</td><td>Medie</td><td>Există anumite riscuri și au existat alte cazuri similare în trecut.</td></tr><tr><td>3</td><td>Ridică</td><td>Există un risc ridicat și au existat cazuri similare repetate și frecvente în trecut.</td></tr></table>	Evaluare	Probabilitate	Semnificație	1	Scăzută	Este aproape egala cu zero sau foarte scăzută și există un număr foarte redus de cazuri anterioare.	2	Medie	Există anumite riscuri și au existat alte cazuri similare în trecut.	3	Ridică	Există un risc ridicat și au existat cazuri similare repetate și frecvente în trecut.
	Evaluare	Probabilitate	Semnificație										
	1	Scăzută	Este aproape egala cu zero sau foarte scăzută și există un număr foarte redus de cazuri anterioare.										
2	Medie	Există anumite riscuri și au existat alte cazuri similare în trecut.											
3	Ridică	Există un risc ridicat și au existat cazuri similare repetate și frecvente în trecut.											

Scorul total al riscului (NET)	<p>Această celulă este calculată automat pe baza datelor privind impactul riscului și probabilitatea riscului. Riscul este clasificat în funcție de punctajul total:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 – 2 – Tolerabil (verde) • 3– 4 – Semnificativ (galben) • 6 – 9 – Critic (roșu)
--------------------------------	---

2.4 Planul de acțiune pentru punerea în aplicare a unor măsuri antifraudă eficace și proporționale

Titlul coloanei	Orientări
Control suplimentar planificat	Aici trebuie să se prezinte o descriere completă a măsurilor antifraudă eficace și proporționale/a controalelor planificate. Întrucât secțiunea 5 din nota de orientare stabilește principiile și metodele generale de combatere a fraudei, anexa 2 prevede controalele de atenuare recomandate pentru fiecare risc identificat.
Persoană responsabilă	Aici trebuie să se indice o persoană responsabilă (sau un rol) pentru orice controale planificate. Persoana respectivă ar trebui să accepte asumarea responsabilității pentru control și să răspundă pentru introducerea și funcționarea efectivă a acestuia.
Termenul-limită pentru punerea în aplicare	Aici trebuie să se prezinte un termen-limită pentru punerea în aplicare a controlului nou. Persoana responsabilă ar trebui să fie de acord cu termenul și să răspundă pentru introducerea noului control până la data respectivă.

Efectul combinat al controalelor suplimentare planificate asupra IMPACTULUI riscului	Din meniul derulant, echipa de evaluare a riscurilor ar trebui să aleagă un scor de la -1 la -3 pentru a indica cât de mult consideră că va fi redus impactul riscului de controalele planificate.
Efectul combinat al controalelor suplimentare planificate asupra PROBABILITĂȚII riscului	Din meniul derulant, echipa de evaluare a riscurilor ar trebui să aleagă un scor de la -1 la -3 pentru a indica cât de mult consideră că va fi redusă probabilitatea riscului de controalele planificate.

2.5 Riscul-țintă

Riscul-țintă se referă la nivelul de risc **după luarea în considerare** a efectului oricăror **controale curente și planificate**.

Titlul coloanei	Orientări		
Impactul riscului (ȚINTĂ)	Această celulă va fi calculată în mod automat prin deducerea efectului controalelor de atenuare planificate combinate din impactul riscului NET. Rezultatul ar trebui revizuit în funcție de următoarele criterii pentru a confirma că evaluarea este în continuare rezonabilă:		
	Evaluare	Efect	Semnificație
	1	Scăzut	Obiectivele planificate și activitățile în curs de desfășurare nu ar trebui să fie afectate sau ar trebui să fie afectate numai într-o mică măsură.
	2	Mediu	Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar putea fi necesară alocarea de resurse suplimentare pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor.
	3	Ridicat	Activitățile curente ar fi afectate negativ în mod considerabil și ar fi necesar să se aloce resurse suplimentare considerabile pentru a se garanta îndeplinirea obiectivelor acestor activități.

Probabilitatea riscului (ȚINTĂ)	<p>Această celulă va fi calculată în mod automat prin deducerea efectului controalelor de atenuare planificate combinate din probabilitatea riscului BRUT. Rezultatul ar trebui revizuit în funcție de următoarele criterii pentru a confirma că evaluarea este în continuare rezonabilă:</p> <table><tr><th>Evaluare</th><th>Probabilitate</th><th>Semnificație</th></tr><tr><td>1</td><td>Scăzută</td><td>Este aproape egala cu zero sau foarte scăzută și există un număr foarte redus de cazuri anterioare.</td></tr><tr><td>2</td><td>Medie</td><td>Exista anumite riscuri și au existat alte cazuri similare în trecut.</td></tr><tr><td>3</td><td>Ridicată</td><td>Există un risc ridicat și au existat cazuri similare repetate și frecvente în trecut.</td></tr></table>	Evaluare	Probabilitate	Semnificație	1	Scăzută	Este aproape egala cu zero sau foarte scăzută și există un număr foarte redus de cazuri anterioare.	2	Medie	Exista anumite riscuri și au existat alte cazuri similare în trecut.	3	Ridicată	Există un risc ridicat și au existat cazuri similare repetate și frecvente în trecut.
Evaluare	Probabilitate	Semnificație											
1	Scăzută	Este aproape egala cu zero sau foarte scăzută și există un număr foarte redus de cazuri anterioare.											
2	Medie	Exista anumite riscuri și au existat alte cazuri similare în trecut.											
3	Ridicată	Există un risc ridicat și au existat cazuri similare repetate și frecvente în trecut.											
Scorul total al riscului (ȚINTĂ)	<p>Această celulă este calculată automat pe baza datelor privind impactul riscului și probabilitatea riscului. Riscul este clasificat în funcție de punctajul total:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 – 2 – Tolerabil (verde) • 3– 4 – Semnificativ (galben) • 6 – 9 – Critic (roșu) <div><div><div>Ridicat R(3)</div><div>Mediu M(2)</div><div>Scăzut S(1)</div></div><div>IMPACT</div><div><div><div>SR(3)</div><div>SM(2)</div><div>SS(1)</div></div><div><div>MR(6)</div><div>MM(4)</div><div>MS(2)</div></div><div><div>RR(9)</div><div>RM(6)</div><div>RS(3)</div></div></div><div>PROBABILITATE</div><div><div>Scăzută S(1)</div><div>Medie M(2)</div><div>Ridicată R(3)</div></div></div>												